

РЕШЕНИЕ

№ 4716

гр. София, 14.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.06.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Камелия Стоянова

Калин Куманов

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **4480** по описа за **2021** година докладвано от съдия Камелия Стоянова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ против решение от 21.03.2021 г., постановено по НАХД № 13465/2020 г. на СРС, наказателно отделение, 9 с-в. Със същото е отменено НП № НП-13-508-26/07.084.2020 г. на изпълнителния директор на изпълнителната агенция „Медицински надзор“, с което на [фирма] са наложени десет имуществени санкции, всяка една от които в размер на 1500 лв. за нарушение по чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето.

Решението се обжалва като неправилно постановено в нарушение на закона - касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК, по съображения, изложени в касационната жалба. Иска се отмяната му и отмяната на наказателното постановление. Ответникът изразява становище за неоснователност на жалбата.

СГП дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административният съд С.-град, като се запозна с обжалваното решение и обсъди доводите, посочени в жалбата, намира следното:

Касационната жалба е подадена в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащо на оспорване по чл. 208 от АПК съдебно решение, и е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

С решение решение от 21.03.2021 г., постановено по НАХД № 13465/2020 г. на СРС, наказателно отделение, 9 с-в е отменено НП № НП-13-508-26/07.084.2020 г. на изпълнителния директор на изпълнителната агенция „Медицински надзор“, с което на [фирма] са наложени десет имуществени санкции, всяка една от които в размер на 1500 лв. за нарушение по чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето.

От фактическа страна СРС е приел за установено, че от история на заболяването № 184/21.03.2019 г. на пациента А. И. Б., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1450 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 600 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 669, 996 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискала и получило без правно основание сумата в размер на 1330 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 21.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 188/22.03.2019 г. на пациента Ж. Е. Б., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискала и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 12.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 186/22.03.2019 г. на пациента Н. Б. Т., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1450 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 660 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 669, 996 лв.

В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискала и получило без правно основание сумата в размер на 1330 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото

плащане било извършено от пациента в брой на 20.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 176/19.03.2019 г. на пациента И. Р. У., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 19.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 189/22.03.2019 г. на пациента Е. И. К., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1450 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 660 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 669, 996 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги.

При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1330 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 20.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 193/25.03.2019 г. на пациента Х. Г. А., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/26.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 26.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 22.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 187/22.03.2019 г. на пациента И. Т. И., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1450 лв. по фактура № [ЕГН]/27.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 660 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 669, 996 лв. В

историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1330 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето.

За дата на извършване на нарушението била приета датата 27.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 18.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 190/25.03.2019 г. на пациента П. И. И., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/27.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 27.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 22.03.2019 г. Прието е за установено, че от история на заболяването № 191/25.03.2019 г. на пациента Й. П. Й., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/27.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на извършване на нарушението била приета датата 27.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 13.03.2019 г.

Прието е за установено, че от история на заболяването № 192/25.03.2019 г. на пациента К. Ц. П., хоспитализиран по клинична пътека № 218 „Оперативни процедури с алопластика на тазобедрена и колянна става“ се установило, че пациентът е заплатил сума в размер на 1680 лв. по фактура № [ЕГН]/27.03.2019 г. за „храна – съгласно дневно меню – 120 лв.“, административни услуги по т. 2 от ценоразписа – 900 лв., финансови услуги по т. 3 от ценоразписа – 600 лв. В историята на заболяването на пациента била приложена предварителна план сметка, в която били отразени като съдържание административните и финансови услуги. При проверката бил направен извода, че лечебното заведение е изискало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв. за административни и финансови услуги, с което е нарушило чл. 86, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. За дата на

извършване на нарушението била приета датата 27.03.2019 г. – датата на издаване на фактурата от лечебното заведение, като самото плащане било извършено от пациента в брой на 26.03.2019 г. При описанието на всяко едно от извършените нарушения е посочено, че предоставените и заплатени услуги не попадат в обхвата на чл. 24а за допълнително поискани услуги по смисъла на Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ.

От правна страна СРС е приел, че при издаване на наказателното постановление са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Неправилно е определена датата на извършване на нарушението, доколкото като такава би следвало да бъде посочена датата на извършеното плащане, а не датата на издаване на фактурите. Приел е, че не е налице ясно посочване на това в какво се е изразило извършеното нарушение.

Решението на районния съд е неправилно.

Извършените от лечебното заведение нарушения са дефинирани с посочване на обстоятелството, че лечебното заведение е изисвало и получило без правно основание сумата в размер на 1560 лв., съответно сумата от 1330 за административни и финансови услуги, по отношение на десет пациенти. Нарушението е определено като нарушение на чл. 86, ал. 1, т. 1 (в частта икономически права), във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. Съгласно чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, като пациент всеки има право на зачитане на гражданските, политическите, икономическите, социалните, културните и религиозните му права. Съгласно чл. 1, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето, правото на достъпна медицинска помощ се осъществява при зачитане на правата на пациента. Неправилни са изводите на първоинстанционния съд относно датата на извършване на нарушенията. В мотивите си съдът е посочил, че при условията на приемане на съставомерност на извършените нарушения, те биха били извършени на датата, на която пациентът е платил сумата, която лечебното заведение няма правото да получи, а не на датата, на която е извършено фактурирането на плащането.

Всъщност първоинстанционният съд не е изложил мотиви за извършени плащания от пациентите именно на тази процесни суми на дати, различни от датите, посочени в издадените фактури. Действително, като доказателства по спора са представени преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от Ж. Б. от 12.03.2019 г. за сумата от 3250 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от Н. Б. Т. от 20.03.2019 г. за сумата от 6660, 01 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от Е. И. К. от 20.03.2019 г. за сумата от 4900 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от Х. Г. А. от 22.03.2019 г. за сумата от 3250 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от И. Т. И. от 18.03.2019 г. за сумата от 6660 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от П. И. И. от 22.03.2019 г. за сумата от 3250 лв. (с посочено основание за плащане - операция), преводно нареждане на кредитен превод в полза на лечебното заведение от Й. П. Й. от 13.03.2019 г. за сумата от 3250 лв. (с посочено основание за плащане - операция), квитанция към приходен касов ордер № 116/26.03.2019 г. за извършено плащане в полза на лечебното заведение от 3250 лв. от К. Ц. П., с посочено основание за

плащане операция, квитанция към приходен касов ордер № 115/21.03.2019 г. за извършено плащане в полза на лечебното заведение от 4900 лв. от А. И. Б., с посочено основание за плащане операция.

Както в преводните нареждания за кредитен превод, така и в квитанциите като основание за плащане е посочено операция. При съобразяването на това обстоятелство не може да се направи обоснован извод, че процесните плащания, извършени за храна, финансови и административни услуги действително са били заплатени на посочените в преводите нареждания за кредитен превод дати, и да се приеме, че това е датата на извършване на нарушението (при приемането на условието за извършено нарушение). Извършените плащания за посочените услуги – храна, административни услуги, и финансови услуги са документирани като несъмнено извършени с издаването на фактурите от лечебното заведение – фактура № [ЕГН]/27.03.2019 г., № [ЕГН]/27.03.2019 г., № [ЕГН]/27.03.2019 г., № [ЕГН]/27.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., № [ЕГН]/26.03.2019 г., в които изрично е отбелязано наименованието на услугата „храна, административни услуги, финансови услуги“. При съобразяването на това обстоятелство, административно наказващият орган правилно е определил всяка една от датите на извършване на всяко едно от административните нарушения. От събраните по делото доказателства се установява, това е обстоятелство, по което страните не спорят, че заплатените от пациентите услуги са били такива за храна, финансови услуги, и административни услуги. Това обстоятелство се установява от приетите като доказателства по спора описи (10 броя) на услугите, избрани от 3. по време на престой в МБАЛ [фирма], които не се заплащат от НЗОК. Несъмнено е също така обстоятелството, че тези услуги попадат извън обхвата на допълнително поисканите услуги по чл. 24а от Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ. Съгласно посочения текст, по време на своя престой в лечебно заведение, сключило договор с НЗОК за оказване на болнична помощ, здравноосигурените лица имат право срещу заплащане да получат допълнително поискани услуги, така както са посочени в т. 1 – 3 (подобвени битови условия, допълнително обслужване, свързано с престоя на пациента, избор на лекар или екип от медицински специалисти).

Ограниченията по отношение на тези услуги са посочени в ал. 2 – 6. Изброяването в чл. 24а е изчерпателно, като аргумент в тази насока е и нормата на чл. 2, ал. 3 от наредбата, съгласно която здравноосигурените лица имат право на достъп до медицинска помощ извън тази по ал. 1 и 2, както и на допълнително поискани услуги, свързани с оказването на медицинска помощ, които се заплащат по цени, определени от съответните лечебни заведения при спазване на изискванията на наредбата. Допълнително поисканите услуги са тези по чл. 24а от наредбата, изброяването им е изчерпателно, като дори по отношение тях наредбата въвежда ограничения при предоставянето им. При

съобразяването на тези обстоятелства следва несъмнения извод, че на посочените пациенти са били предоставени услуги извън тези по чл. 24а от наредбата, които същите не е следвало да заплащат. Нарушението правило е определено като нарушение на чл. 86, ал. 1, т. 1 (в частта икономически права), във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето. Съгласно чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, като пациент всеки има право на зачитане на гражданските, политическите, икономическите, социалните, културните и религиозните му права. Съгласно чл. 1, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето, правото на достъпна медицинска помощ се осъществява при зачитане на правата на пациента. Правата на пациентите несъмнено се нарушени при съобразяване на обстоятелството на въведено от лечебното заведение за плащане на услуги – за храна, финансови услуги, и административни услуги, които услуги попадат извън обхвата на чл. 24а от наредбата и неправилно са били заплатени от пациентите.

Въз основа на изложеното тази инстанция приема касационната жалба за основателна. Оспорваното първоинстанционно решение следва да бъде отменено, като следва да бъде потвърдено наказателното постановление.

С оглед на изхода на спора, претенцията на ответника по касация за присъждане на възнаграждение за юрисконсулт е основателна и в негова полза следва да се присъди възнаграждение за юрисконсулт по реда на чл. 63, ал. 5 от ЗАНН. Нормата на чл. 63 от ЗАНН е изменена, като е създадена нова ал. 3, съгласно която в съдебните производства по ал. 1 страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. Съгласно чл. 63, ал. 4 от ЗАНН, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната фактическа и правна сложност на делото, съдът, може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Съгласно чл. 63, ал. 5 от ЗАНН в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на Националното бюро за правна помощ. Законът за административните нарушения и наказания не съдържа преходни и заключителни разпоредби, които да уреждат началния момент на действието на чл. 63, ал. 5 от ЗАНН (които са нови), и дали същите се прилагат и за започналите производства (преди влизането в сила на правните норми), поради което следва извода, че тези правни норми са приложими и по отношение на касационното производство, образувано на 12 май 2021 г. пред Административен съд София град, като на ответника по касация следва да се присъди възнаграждение за юрисконсулт по реда на чл. 27е от Наредбата за

заплащане на правната помощ, съгласно който текст възнаграждението за защита в производствата по ЗАНН е от 80 лв. до 120 лв. В касационното производство пред Административен съд София град е проведено само едно съдебно заседание, в което е взел участие юрисконсулт от администрацията на ответника по касация. Делото не се отличава с фактическа и правна сложност, поради което следва да бъде присъдено възнаграждение за юрисконсулт в размер на 80 лв.

Като съобрази направените фактически и правни изводи и на основание чл. 221, ал. 2, предложение 1 от АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН, **АДМИНИСТРАТИВНИЯТ СЪД С. – град, VIII касационен състав**

РЕШИ

ОТМЕНЯ решение от 21.03.2021 г., постановено по НАХД № 13465/2020 г. на СРС, наказателно отделение, 9 с-в и вместо него **ПОСТАНОВЯВА**

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № НП-13-508-26/07.084.2020 г. на изпълнителния директор на изпълнителната агенция „Медицински надзор“, с което на [фирма] са наложени десет имуществени санкции, всяка една от които в размер на 1500 лв. за нарушение по чл. 86, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, във връзка с чл. 81, ал. 2, т. 4 от Закона за здравето.

ОСЪЖДА МБАЛ [фирма] да заплати на Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ възнаграждение за юрисконсулт в размер на 80 лв.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: